

Изх. № 25 / 27.10.2020 г.

До:

Членовете на Комисията по транспорт,
информационни технологии и съобщения в НС

гр. София, пл. "Княз Александър I" №1, зала 212

Относно:

Законови промени за подобряване
конкуренцията на мобилния пазар

От:

Браншова асоциация на българските
телекомуникационни оператори

гр. София, бул. Асен Йорданов № 14

Уважаеми госпожи и господа, членове на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения,

Браншовата асоциация на българските телекомуникационни оператори (БАБТО) подкрепя предложението за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения, което ще доведе до подобряване на конкуренцията на пазара за мобилни услуги и ще осигури условия за създаване на виртуални мобилни оператори (MVNO) в България.

В момента тече процес по транспорниране на Европейския кодекс за електронни съобщения в българското законодателство. Кодексът поощрява развитието на конкуренцията и насърчава споделеното ползване на инфраструктура и ресурси.

БАБТО застава зад предложението Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) „да определя задължение за предоставяне на достъп до съществуващи мобилни мрежи, ползвани радиочестотен спектър, притежавани от електронни съобщителни оператори, на други електронни съобщителни оператори, които не притежават мобилни мрежи, и имат намерение да предоставят мобилни услуги“.

Поправката предвижда достъпът да се предоставя при предварително одобрени от регулятора технически и търговски условия за достъп, включително цени за достъп, и при спазването на принципите за прозрачност и равнопоставеност, добросъвестно водене на търговски преговори и взаимно изгодни технически и търговски условия.

БАБТО вярва, че това предложение е сред ключовите за транспорниране на Кодекса. То съответства на добрите европейски практики и ще създаде нови възможности за всички алтернативни оператори в България.

През последните години много международни и български организации са се опитвали неуспешно да преговарят с мобилните оператори в България за получаване на MVNO достъп до техните мрежи.

За сравнение – MVNO оперират свободно на пазара в Европа от близо две десетилетия. В световен мащаб към днешна дата те са повече от 1300. България значително изостава от тези тенденции и е единствената страна в Европа без виртуални мобилни оператори.

Например, през 2020 г. във Великобритания MVNO имат 15.9% дял от общия мобилен пазар, в Германия - 19.5%, в Испания - 11.5%, във Франция - 11.2%. Във всички тези държави, вкл. съседните Северна Македония и Румъния, алтернативните доставчици се ползват от силно подкрепяща законова рамка и действия на местните регулатори в посока отваряне на пазарите и развитие на конкуренцията.

Европейски контекст

По изчисления на Европейската комисия (ЕК) през следващото десетилетие е нужно да се инвестират 500 милиарда евро, за да се разгърнат мрежите, необходими за постигане на целите за свързаност до 2025 г. Редица доклади обаче посочват, че има рисък тези инвестиции да не се реализират в срок.

В този смисъл ЕК настърчава съвместните инвестиции от страна на повече от едно предприятие (*co-investment*). Именно с тази цел ЕК приема принципи в Кодекса, които гарантират както споделеното използване на радиочестотен спектър, така и настърчаването на достъпа до мрежи.

Операторите със значителна пазарна сила са длъжни да изпълняват строги изисквания за достъп под контрола на националните регулаторни органи.

Европейските регулатори изрично признават значението на MVNO за развитието на конкуренцията на пазара на дребно. Те гарантират, че достъпът на едро е обезначен при определени условия.

В Чехия например, през 2019 г. регулаторът ČTÚ включва в тръжната документация за разпределение на радиочестотен спектър в обхват 700 MHz (за предоставянето на 5G услуги) задължението за MVNO достъп на едро като условие за издаването на лицензи.

В Австрия през 2012 г. при сливането между Hutchison 3G Austria и Orange Austria регулаторът задължава новото предприятие да предложи 30% от своя мрежови капацитет на MVNO през следващите десет години чрез сделки на едро.

Има още много примери от Европа и света как налагането на задължение за достъп на едро се използва като мярка за настърчаване на конкуренцията на пазара за мобилни услуги.

БАБТО вярва, че българският законодател ще оцени значението на алтернативните доставчици на мобилни услуги за засилване на конкуренцията и ще приеме промени в Закона за електронните съобщения, които да позволят отваряне на пазара за тях. Само по този начин бизнесът може да помогне на България да навакса изоставането в тази област.

С уважение

Ангел Василев, Председател на УС на БАБТО